

Vold, trusler og ran begått av personer under 18 år i Agder politidistrikt

Pressemøte, Agder

19.10.2023

Utvalg, rammer og metode





Ungdomskriminalitet – vold, ran og trusler i Agder pd

- Utvalget for denne analysen er ungdom, dvs. personer i alderen 10-17 år
 - Det gjelder de som har status som mistenkt, siktet og domfelt
 - Analysen er avgrenset til å kun gjelde vold, trusler og ran
 - Gjerningssted Agder politidistrikt
- Anvendt både kvantitativ og kvalitativ metode

Ungdomskrim

I aldersgruppene 15 - 29 år er Kristiansand den byen der det er flest tilfeller av anmeldelser for vold og mishandling. Det ligger på 15

Kristiansand. Tallene viser at Kristiansand er i toppen når det gjelder ofre i anmeldte saker om vold og mishandling av unge.



Hva kategoriseres som ungdomsvold i denne analysen?

- Kroppskrenkelse
 - Grov kroppskrenkelse
 - Kroppsskade
 - Grov kroppsskade
 - Trusler
 - Grove trusler
 - Trusler med kniv o.l
 - Grove trusler med kniv o.l
 - Trusler med skytevåpen
 - Grove trusler med skytevåpen
 - Ran
 - Grovt ran
- Vold
- Trusler
- Ran



Begrensninger med analysen

- Analysen tar kun for seg anmeldte straffbare forhold
- Analysen tar ikke for seg sårbarheter eller årsaksforklaringer

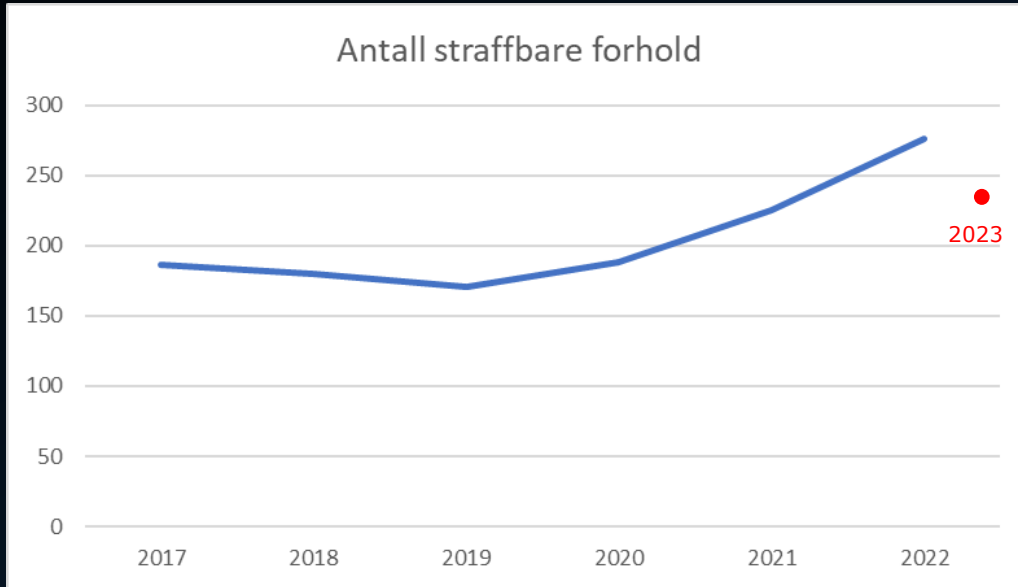


Utviklingstrekk





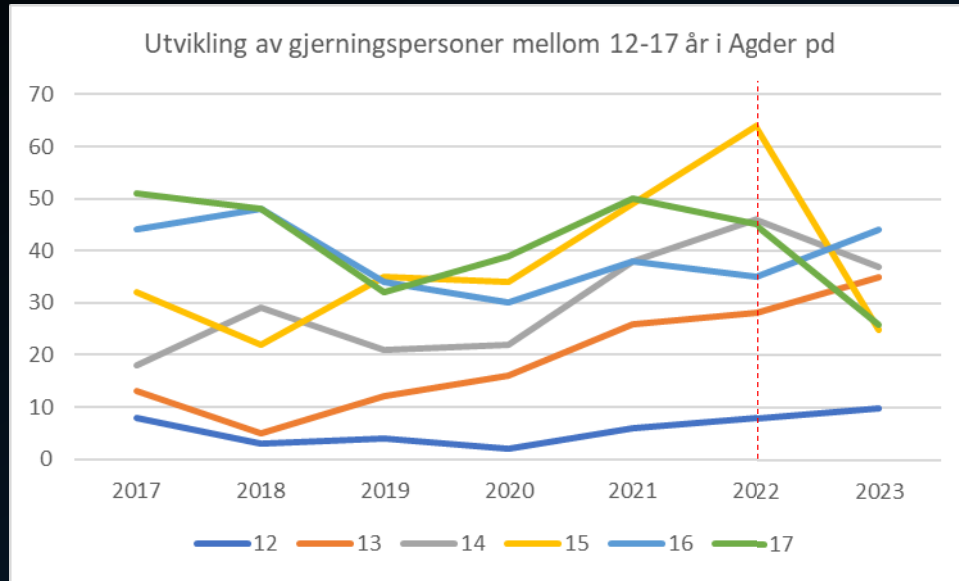
Antall straffbare forhold med gjerningspersoner i alderen 10-17 år i Agder pd



Kriminalitetskategorier: Vold, trusler og ran



Utvikling med unge gjerningspersoner



Figur: Gjerningspersoner i alderen 12-17 år, status som mistenkt, siktet og domfelt i Agder pd. Kriminalitetskategorier vold, trusler og ran

Så langt i 2023 er utviklingen

- Nedgang i gjerningspersoner i alderen 14, 15 og 17 år
- Økning i antall gjerningspersoner i alderen 12, 13 og 16 år

Vold, trusler og ran

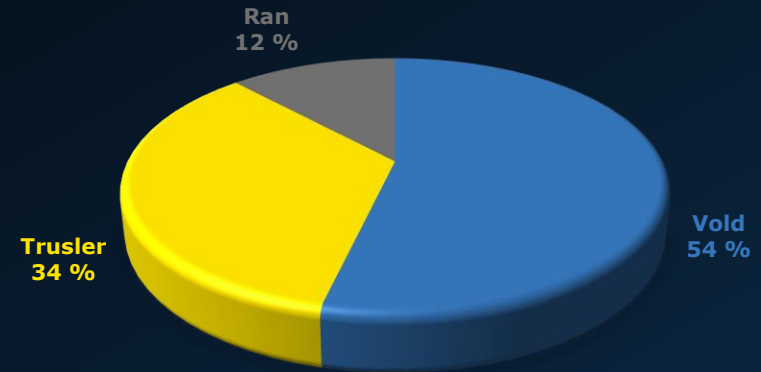
*En straffesaksanalyse for perioden 1.1.23-30.9.23,
Agder pd*





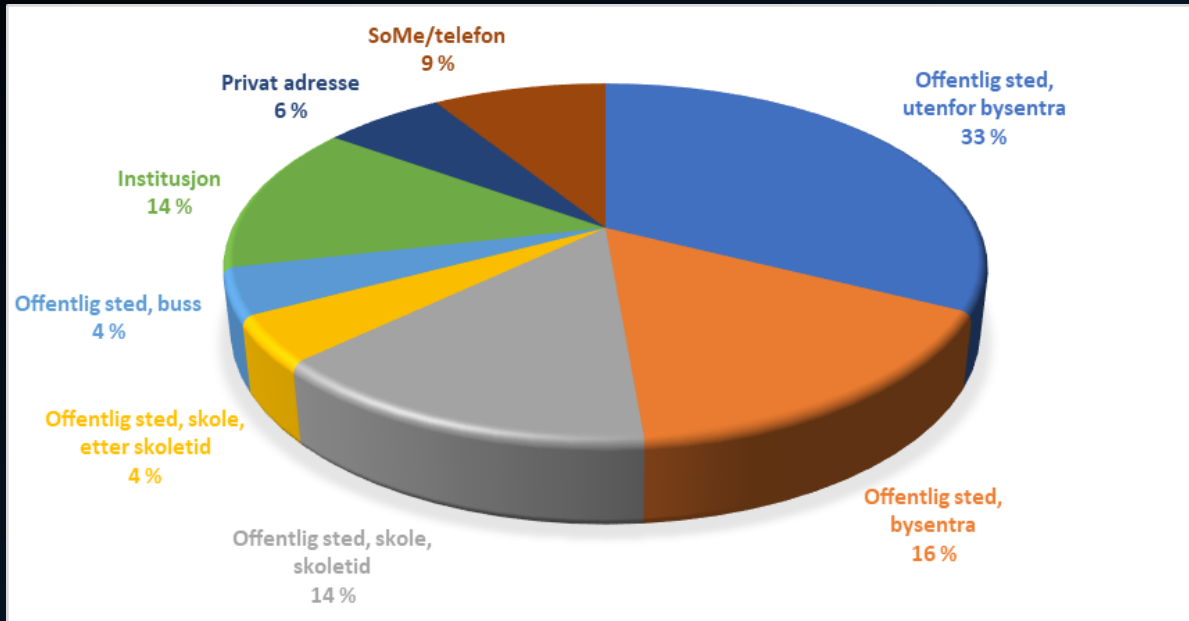
Vold, trusler og ran så langt i 2023

- 259 anmeldte straffbare forhold (per 30.9.23)
 - 172 gjerningspersoner i alderen 10-17 år
 - 17 ukjente gjerningspersoner
 - 47,5 % av gjerningspersonene er under 15 år





Hvor utøves kriminaliteten?



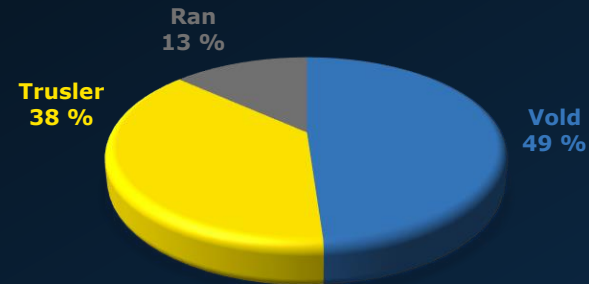
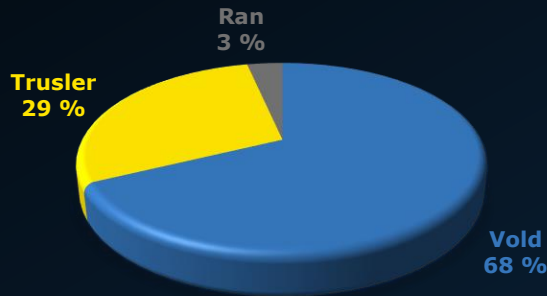
Sted	Antall
Kristiansand	125
Arendal	44
Farsund	15
Grimstad	14
Vennesla	13
Lyngdal	8
Flekkefjord	6
Mandal	5



Hvem er gjerningspersonene? Kjønn og kriminalitet

	Jenter
Antall personer	36
Straffbare forhold	59

	Gutter
Antall personer	136
Straffbare forhold	180

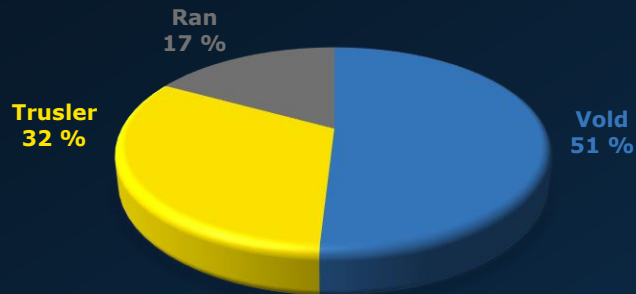
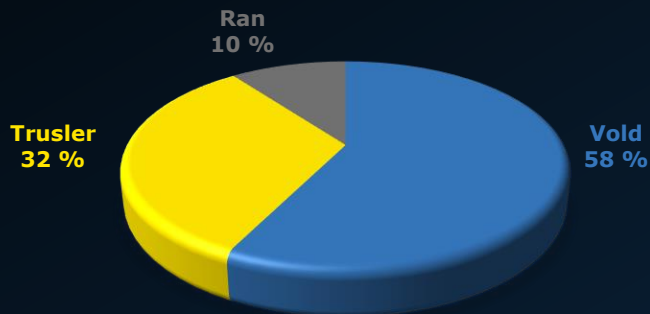




Hvem er gjerningspersonene? **Alder og kriminalitet**

- Gjerningspersoner 10-14 år
 - 23 jenter – 41 straffbare forhold
 - 59 gutter – 70 straffbare forhold

- Gjerningspersoner 15-17 år
 - 14 jenter – 25 straffbare forhold
 - 78 gutter – 140 straffbare forhold





Er det gjengangere?

- Av 36 jenter

	Kun ett straffbart forhold	Tre eller flere straffbare forhold
Jenter	22	10

Hvorav

	Fem eller flere straffbare forhold	10 eller flere straffbare forhold
Jenter	4	2

- Av 136 gutter:

	Kun ett straffbart forhold	Tre eller flere straffbare forhold
Gutter	98	15

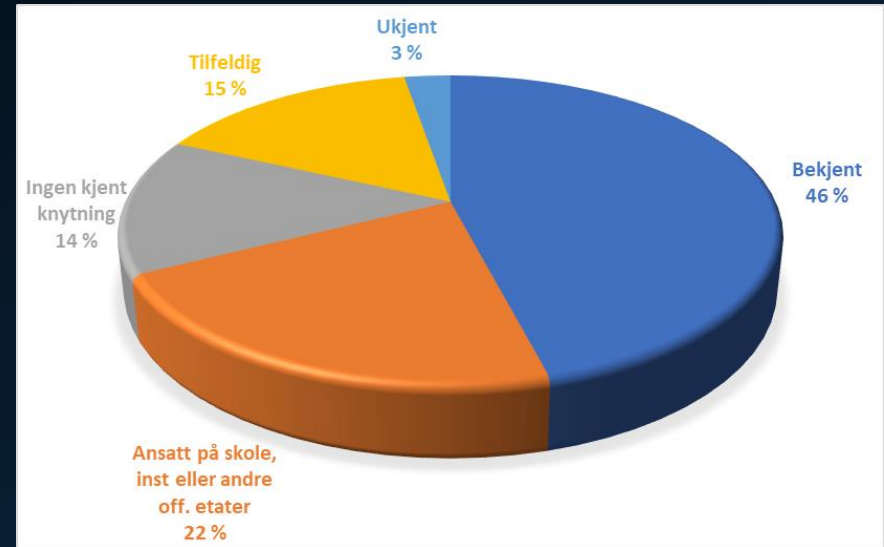
Hvorav

	Fem eller flere straffbare forhold	10 eller flere straffbare forhold
Gutter	8	2



Knytning mellom gjerningsperson og fornærmede

- Bekjent
 - Venner, familie, medelever, omgangskrets (indre, ytre, sosiale medier)
- Ingen kjent knytning
 - Fremkommer ikke opplysninger om relasjonen
- Ansatte i skole, institusjoner og andre offentlige etater
- Tilfeldige
 - Butikkansatte, helsepersonell, politi, bussjåfør og liknede
- Ukjent





Motiv og modus

- Gutter

- Trusler og vold:

- Basert på tidligere hendelser/konflikter
 - Jenter kan være en bakenforliggende faktor

- Ran:

- Ber om å få eiendelene av interesse. Hvis fornærmede motsetter seg, fremsettes det trusler og utøves vold
 - I enkelte tilfeller blir det bedt om å "vippse" for å få tilbake eiendelen(e) som er fratatt.

- Jenter

- Trusler og vold:

- Basert på tidligere hendelser/konflikt
 - Basert på baksnakking og rykter



Oppsummering straffesaksanalyse 2023

- 259 straffbare forhold med 172 gjerningspersoner under 18 år
 - 25 av 172 ungdommer er involvert i tre eller flere forhold
 - Nesten halvparten er under 15 år
- Motivet for vold og trusler mellom ungdommer er tidligere hendelser, pågående konflikter, baksnakking og rykter
- Vold og trusler mot voksne er hovedsakelig ansatte på institusjon og skoler
- Det er hovedsakelig gutter som begår ran
- Kriminaliteten skjer i det offentlig rom
- Knytningen mellom fornærmede og gjerningsperson er stor grad bekjent i en eller annen form
 - 15,5 % fremstår som tilfeldig knytning
- Politiet er kjent med mørketall
 - Blant annet er det flere av sakene som viser at fornærmede har vært utsatt for hendelser før det aktuelle forholdet ble anmeldt



Takk for oppmerksomheten

Silje Solvang, analyseleder, seksjon for etterretning